

ситуація дозволяє залучити студентів до процесу здійснення мовної діяльності і служити способом постановки перед студентами мовного завдання.

Щоб у студентів виник комунікативно-пізнавальний мотив говоріння, навчально-мовна ситуація повинна бути організована таким чином, щоб її смисловий зміст був цікавим, що задовольняє комунікативно-пізнавальну потребу студентів, а також сприяє активізації розумової діяльності і здійсненню мовних дій.

Сприйняття ситуації, що виражається у появі мотиву і у відповідній мовній активності, залежить від ставлення студента до навчальної дисципліни, від взаємин з викладачем, з товаришами, від стимулюючих дій викладача, від посиленості завдання, яке він повинен виконати, від методів і прийомів навчання, яким користується викладач [1].

Список використаних джерел:

1. Навчально-мовленнєва ситуація. URL:
https://stud.com.ua/167168/pedagogika/navchalno_movlennyeva_situatsiya

**СТУДЕНТСЬКА НАУКОВА ТВОРЧІСТЬ ЯК ВАГОМА СКЛАДОВА
НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ**

Міносян А.С.

*к.і.н, доцент, професор кафедри ЮНЕСКО
«Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін
Державного біотехнологічного університету
м. Харків, Україна*

Варипаєв О.М.

*к.ф.н, доцент, доцент кафедри ЮНЕСКО
«Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін
Державного біотехнологічного університету
м. Харків, Україна*

Одним із важливих напрямків розвитку творчих здібностей студентської молоді була і залишається її участь у підготовці та виконанні наукових

досліджень. Ще більшої актуальності це набуло в умовах сучасної російсько-української війни, коли нові реалії викликали необхідність перегляду раніше існуючих методів і рішень розв'язання наукової проблеми.

Війна загострила протиріччя, що зберігалися в українському суспільстві, актуалізувала пріоритетність національних інтересів в контексті політичних трансформацій інтеграційних процесів, конкретизувала універсальні методики прийняття тих чи інших рішень [1, с. 69-70].

Студентство мало постати перед усвідомленням необхідності світоглядних зрушень, напрацювання ідеологічної стійкості, затвердження основ демократії, верховенства права та загальнолюдських цінностей. Тим більш важливо, що це відбувається в умовах гібридної пропагандистської війни, підвищеної активності спецслужб агресора, діяльності, спрямованої проти населення України з метою поширення дезінформації і створення хаосу в країні.

Сьогодні у суспільстві відбувається оновлення поглядів на українську історію, культуру, національні традиції з метою позбавлення їх від наслідків панування радянської ідеології, використання імперських наративів і дефініцій. З цього погляду залучення студентів до наукової творчості у вигляді самостійних досліджень, пошуку джерел, студіювання спеціальної літератури залишається вельми ефективним засобом формування світогляду, громадянської патріотичної позиції, політичної культури тощо.

Не є таємницею, що навіть умовах війни, коли питання екзистенційного характеру набувають вирішального значення, у суспільстві ще зберігаються залишки світосприйняття, пов'язаного з імперською спадщиною, існують «наукові» спекуляції навколо найбільш трагічних сторінок вітчизняного минулого. Студентство, яке залучено до підготовки наукових праць, має реальну можливість самостійно, за допомогою досвідчених керівників – фахівців, об'єктивно і більш змістовно розглянути, визначити, донести до широкої аудиторії напрацьовані власні думки й висновки, ознайомити з

отриманими і, що вкрай важливо, достовірними результатами. Цьому безпосередньо сприяє студентська участь у наукових конференціях, семінарах, конкурсах та ін.

В Державному біотехнологічному університеті (ДБТУ, м. Харків), накопичений значний досвід роботи з талановитою молоддю в межах діяльності загальноуніверситетського політклубу «Думка» (керівники – О. Варипаєв, А. Міносян). Зазвичай тематика студентських наукових праць і доповідей формуються залежно від актуальності власних наукових вподобань та інтересів, раніше апробованих результатів, включно з шкільними олімпіадами, конкурсами, участю у роботі Малої академії наук й т.п. [2, с. 17].

Завдяки плідній співпраці усіх зацікавлених сторін, підтримки керівництва університету маємо широке представництво найкращих студентських досліджень на міжнародних, всеукраїнських форумах, пишаємося здобутими перемогами, отриманими нагородами, схвальними відгуками від організацій, установ та фахівців.

Отримавши такий досвід, наші студенти водночас більш активно долучаються до наукової роботи кафедр, виконання госпдоговірних тем, діяльності наукових шкіл, де чимала увага приділяється дослідженню державних, регіональних, галузевих питань, наданню консультацій і рекомендацій місцевим органам влади.

Важливим є те, що студенти в процесі отримання майбутньої професії навчаються мистецтву наукової комунікації, розв'язання дискусійних питань, вміння вести діалог, обґрунтування наукових відповідей та висновків.

Практика підготовки наукових досліджень підвищує рівень знань з гуманітаристики, збагачує досвідом полеміки, основ риторики, формує політичну культуру, світоглядний україноцентризм та відданість загальнолюдським цінностям. Водночас, «умовно повернувшись» у свої студентські колективи, на звичайних заняттях завдяки набутим навичкам і лідерським позиціям вдається підвищити «градус» студентської активності

серед інших учасників, поширити дискусійно-змагальні практики набуття істини.

Це тим більш важливо, бо за умов вже багаторічного он-лайн навчання, наявності об'єктивних причин зниження рівня знань з українознавчих дисциплін, не завжди спостерігається відповідність отриманих результатів згідно поставлених проблем. Як вже відзначалося раніше, сучасне українське суспільство відчуває гостру нестачу об'єктивного розуміння своєї історичної спадщини, спільного осмислення ключових моментів минулого, визнання національних героїв та неупередженого аналізу діяльності окремих політичних діячів і подій. Як ніколи раніше, звернення до уроків попередніх поколінь повинно стати запорукою уникнення старих помилок, а також слугувати захистом від повторення подібних катастроф і втрат [3, с. 64]. Усе це є свідченням того, щоб розвивати і примножувати традиції залучення студентів до активної наукової творчості.

Розвиток особистості, критичне мислення, національна духовно-культурна безперервність мають сформувати нове покоління, спроможне вирішувати найскладніші питання відновлення української державності в мирних умовах на засадах демократичного розвитку і цивілізаційних здобутків попередніх поколінь.

Список використаних джерел

1. Варипаєв О.М., Міносян А.С. Світогляд фахівця як основа професійної діяльності. *Інноваційні технології і методика викладання гуманітарних дисциплін: теорія і практика технічних закладів вищої освіти: матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. з проблем вищ. освіти і науки*, м. Харків, 18 квіт. 2024 р. Харків: ХНАДУ, 2024. С. 16-18.
2. Міносян А.С., Варипаєв О.М., Юрченко Л.І. Теорія та практика тоталітарного мислення на зламі століть: українські реалії. *Національна пам'ять (на вшанування жертв тоталітаризму): збірник наук. пр.* Львів: Друкарня ЛНМУ ім. Данила Галицького, 2021. С. 61-66.
3. Міносян А.С., Варипаєв О.М. Ментальні архетипи української культури: формування нації та національної держави. *Тоталітарне суспільство як загроза розвитку демократичної держави: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., до 85 річниці Голодомору в Україні*, 18 жовт. 2018 р. Харків: ХДУХТ, 2018. С. 69-73.